

Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2022/2023

Etap rejonowy

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do pracy z testem **zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi** zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.

Za chwilę będziesz rozwiązywać test, który składa się z **40 zadań** zamkniętych. Każde zawiera **cztery odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi**.

W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.

Pracuj spokojnie i uważnie. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora. Na karcie odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.

Na rozwiązanie zadań masz **90 minut**.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-1 pkt)

Do geograficznych składników mapy należą:

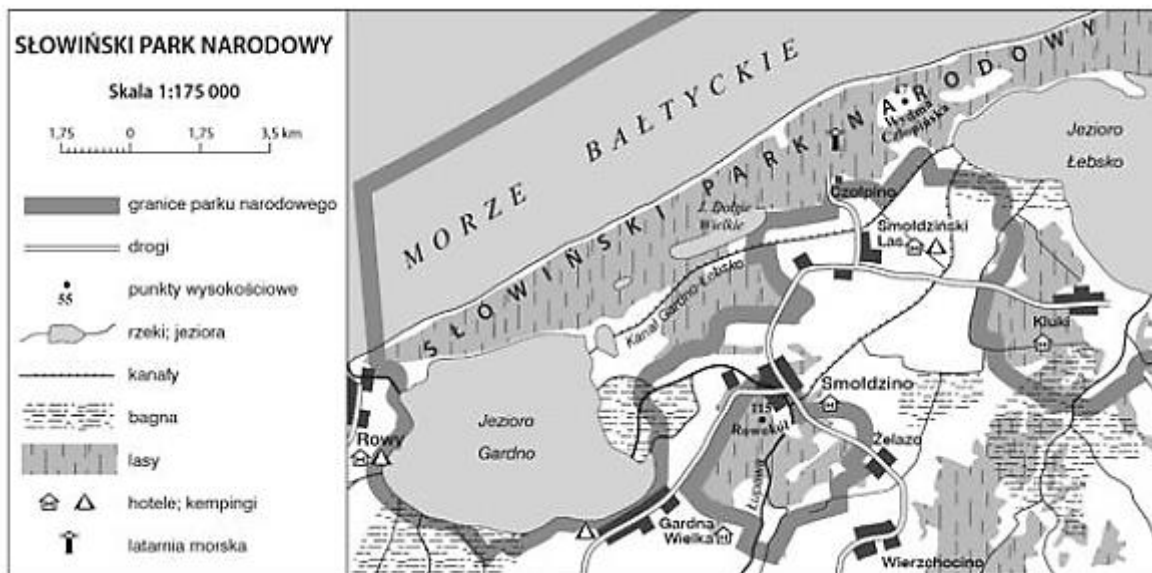
- A. elementy fizjogeograficzne, antropogeniczne i uzupełniające.
- B. elementy matematyczne, osnowa geodezyjna i odwzorowanie kartograficzne.
- C. ramka mapy, skala mapy, legenda.
- D. oznaczenia pomocnicze, dane o autorze i wydawcy.

Zadanie 2. (0-1 pkt)

Orientowanie mapy to:

- A. takie ułożenie mapy, aby północ była z prawej strony mapy.
- B. takie ułożenie mapy, aby kierunek północny był zgodny z kierunkiem marszu.
- C. takie ułożenie mapy, aby kierunki na mapie odpowiadały kierunkom w terenie.
- D. wskazywanie na mapie charakterystycznych i widocznych punktów terenowych.

Zadanie 3. (0-1 pkt)

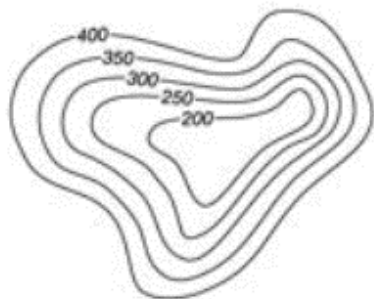

Miejscowość z hotelem, która znajduje się na zachód od Smoldzina to:

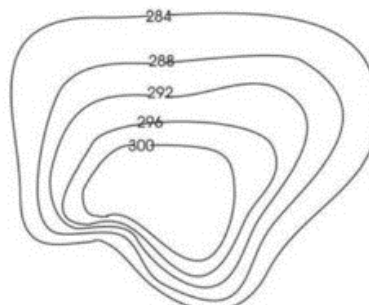
- A. Gardna Wielka.
- B. Kłuki.
- C. Rowy.
- D. Smoldziński Las.

Zadanie 4. (0-1 pkt)

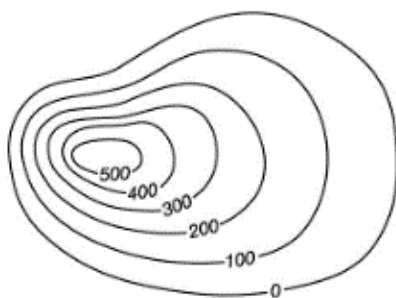
Który z zamieszczonych rysunków poziomicowych przedstawia wklęsłą formę terenu?

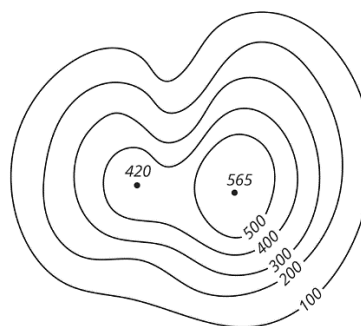
Rysunek A:

Rysunek B:

Rysunek C:

Rysunek D:

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Na mapie w skali 1 : 5 000 000 odległość pomiędzy dwoma miastami wynosi 1 cm. Dokończ zdanie tak, aby otrzymać zdanie prawdziwe. Wybierz odpowiedź spośród podanych.

Na mapie opracowanej w tym samym odwzorowaniu, w skali 1 : 2 500 000 odległość pomiędzy tymi samymi miastami wynosi:

- A. 0,5 cm.
- B. B. 2 cm.
- C. C. 5 cm.
- D. D. 20 cm.

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Zlodowacenia wywarły bardzo duży wpływ na ukształtowanie rzeźby terenu w Polsce. Efektem tych wydarzeń nie jest:

- A. powstanie rzeźby młodoglacjalnej.
- B. powstanie rzeźby staroglacjalnej.
- C. powstanie form wulkanicznych.
- D. powstanie form rzecznych.

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Na mapie zaznaczono pasy rzeźby terenu w Polsce. Numerami i kółeczkami oznaczono główne krainy geograficzne.

Wskaż zestaw, który prawidłowo określa położenie podanych poniżej krain geograficznych.

- A. Pobrzeże Słowińskie – 2, Pojezierze Wielkopolskie – 8, Wyżyna Lubelska – 14.
- B. Pojezierze Mazurskie – 5, Nizina Śląska – 8, Kotlina Sandomierska – 16.
- C. Pobrzeże Gdańskie – 3, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska – 11, Sudety – 17.
- D. Pojezierze Pomorskie – 4, Nizina Podlaska – 10, Kotlina Oświęcimska – 15.

Zadanie 8. (0-1 pkt)

Jakiego rodzaju krajobraz dominuje w przeważającej części Niziny Mazowieckiej?

- A. Rolniczy.
- B. Przemysłowy.
- C. Wielkomiejski.
- D. Miejsko-przemysłowy.

Zadanie 9. (0-1 pkt)

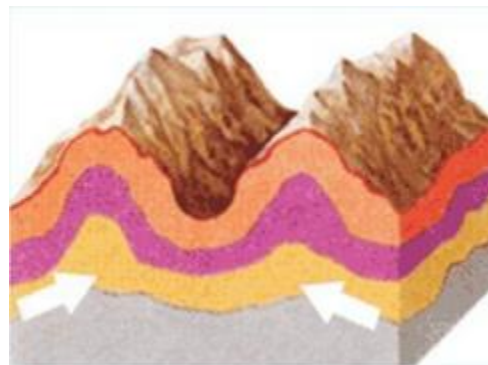
Kryptodepresja, to zagłębienie terenu wypełnione przez wodę lub lód, przez co tworzy się jezioro lub lodowiec, którego dno jest poniżej poziomu morza (p.p.m.). Największą kryptodepresję w Polsce tworzy:

- A. Czarny Staw pod Rysami.
- B. Jezioro Drawsko.
- C. Jezioro Hańcza.
- D. Jezioro Miedwie.

Zadanie 10. (0-1 pkt)

Jaki rodzaj gór przedstawiono na schemacie?

- A. Fałdowe.
- B. Zrębowe.
- C. Wulkaniczne.
- D. Fałdowo-zrębowe.

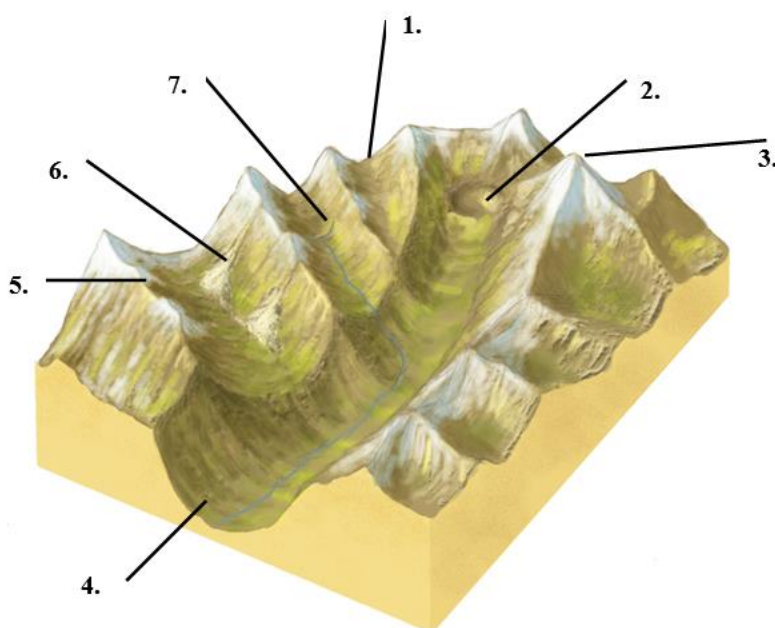
Zadanie 11. (0-1 pkt)

Wskaż nazwę procesu geologicznego należącego do wewnętrznych procesów geologicznych.

- A. Wietrzenie.
- B. Abrazja.
- C. Erozja lodowców górskich i lądolodów.
- D. Wulkanizm.

Zadanie 12. (0-1 pkt)

Rysunek ilustruje formy polodowcowej rzeźby wysokogórskiej.

Wskaż zestaw, który prawidłowo identyfikuje położenie wybranych form rzeźby.

- A. Cyrk lodowcowy – 2, dolina U-kształtna – 4, stożek piargowy – 6.
- B. Cyrk lodowcowy – 6, przełęcz – 1, grań – 5.
- C. Dolina zawieszona – 1, turnia – 3, stożek piargowy – 2.
- D. Turnia 3, przełęcz – 5, grań – 7.

Zadanie 13. (0-1 pkt)

„Procesy krasowe” to:

- A. samoczynny wypływ wód podziemnych na powierzchnię.
- B. procesy brunatnienia gleb.
- C. rozpuszczanie skał węglanowych przez wody zawierające CO_2 .
- D. tworzenie się rzeźby wysokogórskiej.

Zadanie 14. (0-1 pkt)

Wskaż czynnik, który w znaczny sposób wpływa na kształtowanie się klimatu Europy.

- A. Duża liczba wielkich miast.
- B. Dobrze rozwinięta sieć rzeczna.
- C. Równoleżnikowy przebieg pasm górskich.
- D. Duża lesistość.

Zadanie 15. (0-1 pkt)

Stan atmosfery w określonym miejscu i czasie to:

- A. pogoda.
- B. temperatura.
- C. ciśnienie.
- D. klimat.

Zadanie 16. (0-1 pkt)

Na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli oblicz średnią roczną temperaturę powietrza, roczną amplitudę temperatury i roczną sumę opadów w Moskwie.

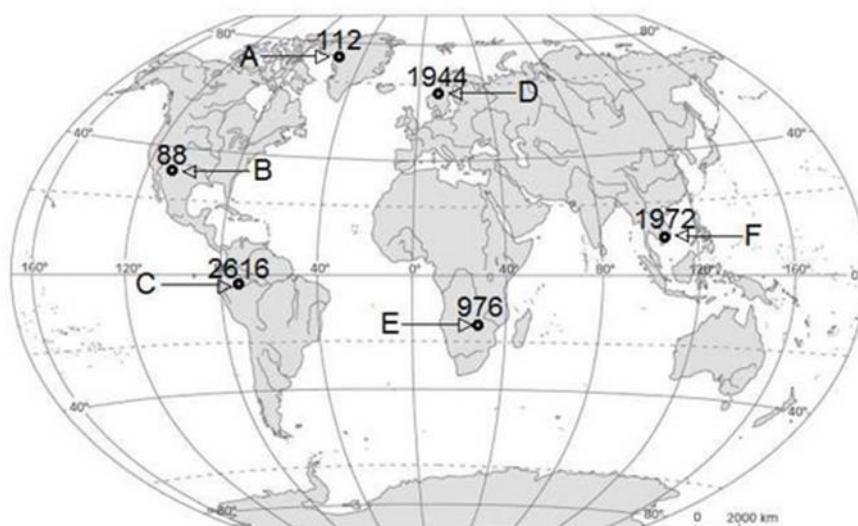
Miesiące	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatura powietrza (°C)	-9,3	-7,7	-2,2	5,8	13,1	16,6	18,2	16,4	11,0	5,1	-1,2	-6,1
Suma opadów (mm)	42	36	34	44	51	75	94	77	65	59	58	56

Wskaż zestaw zawierający prawidłowe wyliczenia.

- A. Śr. roczna temp.: 4,98°C; amplituda temp.: 8,9°C; roczna suma opadów: 691 mm.
- B. Śr. roczna temp.: 4,98°C; amplituda temp.: 27,5°C; roczna suma opadów: 750 mm.
- C. Śr. roczna temp.: 4,98°C; amplituda temp.: 27,5°C; roczna suma opadów: 691 mm.
- D. Śr. roczna temp.: 9,39°C; amplituda temp.: 27,5°C; roczna suma opadów: 691 mm.

Zadanie 17. (0-1 pkt)

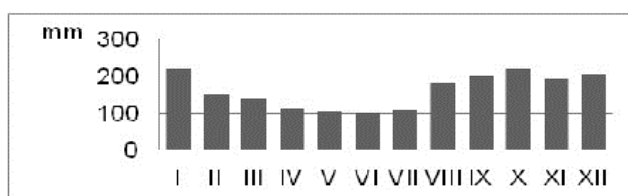
Na mapie literami A – F oznaczono wybrane stacje meteorologiczne. Liczby ukazują roczną sumę opadów w danej stacji (w milimetrach).

Na podstawie: B. Pydzirski, S. Zając, Klimatologia w szkole, Warszawa 1990, s. 91, 112.

Na podstawie poniższego wykresu, przedstawiającego rozkład opadów w ciągu roku dla stacji meteorologicznej, wskaż literę oznaczającą tę stację, która charakteryzuje się przedstawionym rozkładem opadów.

- A. stacja A.
- B. stacja F.
- C. stacja D.
- D. stacja E.

Zadanie 18. (0-1 pkt)

Zdjęcie ilustruje jedną ze stref roślinnych występujących na Ziemi. Jest to:

- A. step.
- B. roślinność śródziemnomorska.
- C. pustynia.
- D. sawanna.

<https://rzucijedz.pl/ciekawostki-ze-swiata/537>

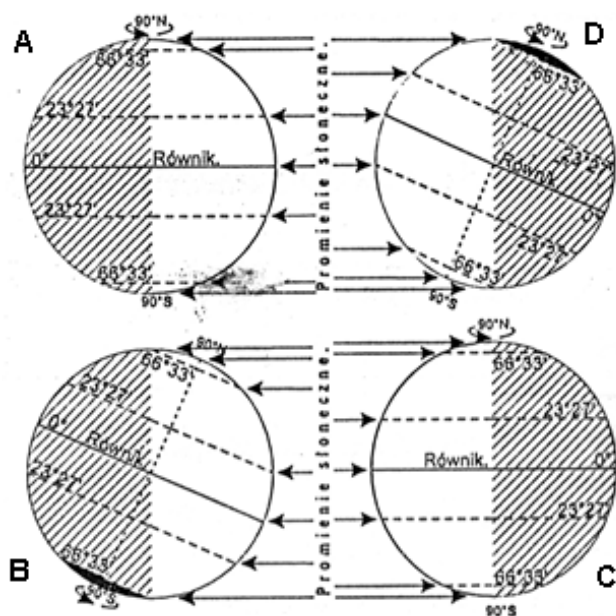
Zadanie 19. (0-1 pkt)

Cień gnomonu o wschodzie Słońca w Świnoujściu 22 XII wskaże kierunek :

- A. SW
- B. NE
- C. SE
- D. NW

Zadanie 20. (0-1 pkt)

Który ze schematów przedstawia oświetlenie Ziemi w dniu przesilenia letniego?

Zadanie 21. (0-1 pkt)

22.XII o godzinie 24:00 kapitan statku zanotował wysokość Słońca 0° nad południową częścią horyzontu. Na jakiej szerokości geograficznej znajdował się statek?

- A. 90° N
- B. $23^\circ 27'$ N
- C. $66^\circ 33'$ N
- D. $66^\circ 33'$ S

Zadanie 22. (0-1 pkt)

Oblicz, która godzina czasu miejscowego (słonecznego) jest we Wrocławiu, jeżeli Słońce góruje w tym samym czasie w Rzeszowie.

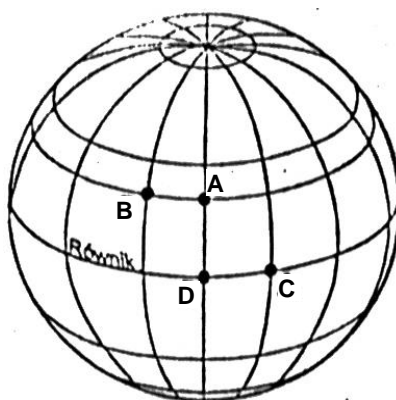

- A. 11:40 B. 12:40 C. 12:20 D. 11:20

Zadanie 23. (0-1 pkt)

Których dwóch z czwórki obserwatorów oznaczonych na rysunku literami A, B, C i D w tym samym momencie zaobserwuje górowanie Słońca?

- A. A i B.
B. B i C.
C. D i A.
D. C i D.

Zadanie 24. (0-1 pkt)

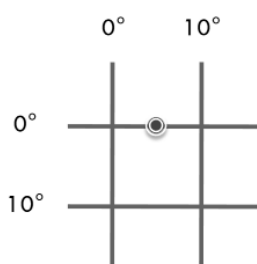
Wybierz określenie, które nie jest prawdziwe dla siatki geograficznej.

- A. Wszystkie południki są tej samej długości.
- B. Wszystkie równoleżniki są tej samej długości.
- C. Południki i równoleżniki przecinają się pod kątem prostym.
- D. Równoleżniki są okręgami.

Zadanie 25. (0-1 pkt)

Jakie współrzędne geograficzne ma punkt zaznaczony na rysunku.

- A. 0°N, 5°E.
- B. 0°N, 5°W.
- C. 0°, 5°E.
- D. 0°, 5°W.

Zadanie 26. (0-1 pkt)

„Średnia roczna temperatura powietrza powyżej 0°C. Roczne amplitudy temperatury poniżej 20°C. Występowanie czterech por roku. Opady całoroczne, powyżej 500 mm.”

To opis klimatu:

- A. Podzwrotnikowego, monsunowego.
- B. Zwrotnikowego, morskiego.
- C. Umiarkowanego, ciepłego, morskiego.
- D. Umiarkowanego, ciepłego, przejściowego.

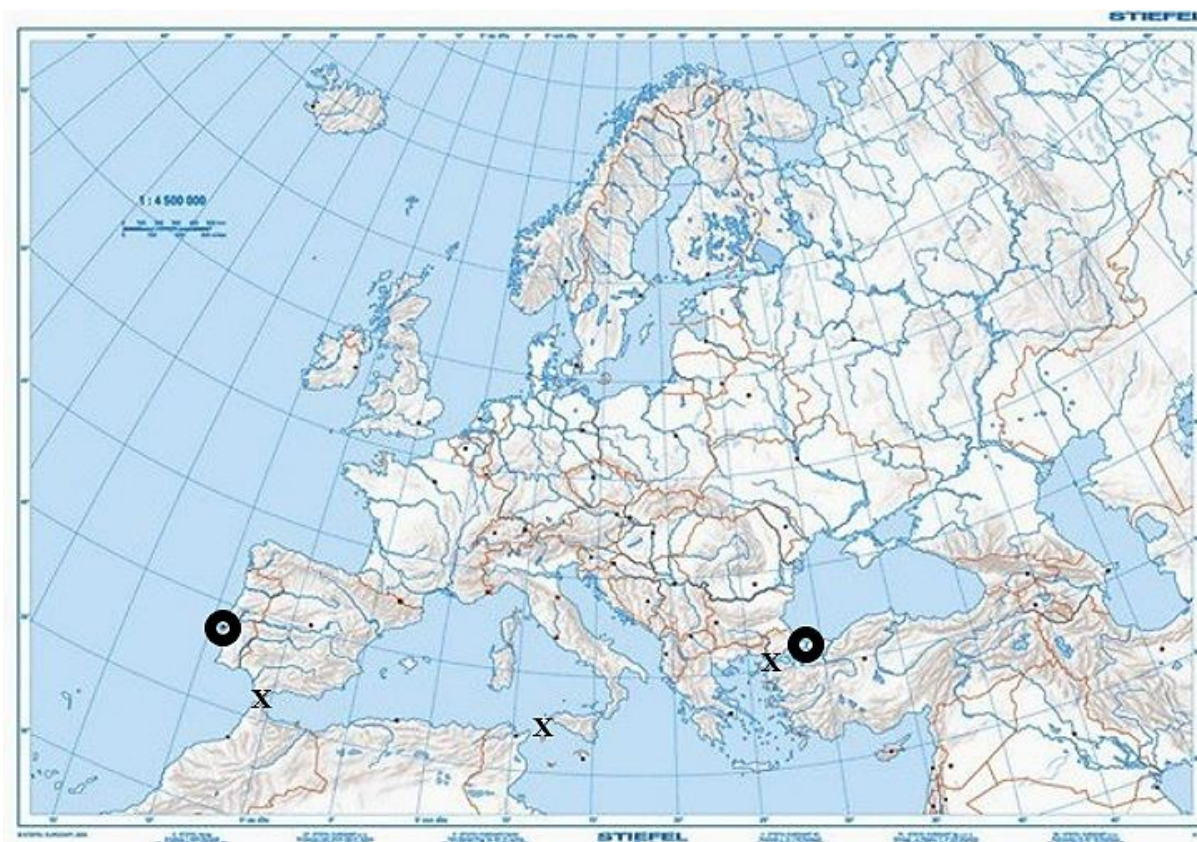
Zadanie 27. (0-1 pkt)

„ Wyjątkowe walory turystyczne – zarówno przyrodnicze, jak i kulturowe – przyczyniają się do szybkiego rozwoju turystyki tego kraju. Wojna domowa spowodowała ogromne zniszczenia, ale dalmatyńskie wybrzeże jest dzisiaj celem wakacyjnych wyjazdów turystycznych.” Którego europejskiego kraju dotyczy ten opis?

- A. Chorwacji.
- B. Grecji.
- C. Włoch.
- D. Hiszpanii.

Zadanie 28. (0-1 pkt)

Na mapie Europy oznaczono kółkami lokalizację dwóch portów, znakiem X oznaczono lokalizację trzech cieśnin europejskich.

Wskaż odpowiedź, która przedstawia prawidłową kolejność i nazwy cieśnin pokonywanych przez statek płynący z Lizbony do Stambułu.

- A. Cieśnina Kaletańska – Cieśnina Mesyńska – Cieśnina Kafijska.
- B. Cieśnina Gibraltarska – Cieśnina Mesyńska – Cieśnina Bosfor.
- C. Cieśnina Bosfor – Cieśnina Mesyńska – Cieśnina Gibraltarska.
- D. Cieśnina Gibraltarska – Cieśnina Sycylijska – Cieśnina Dardanele.

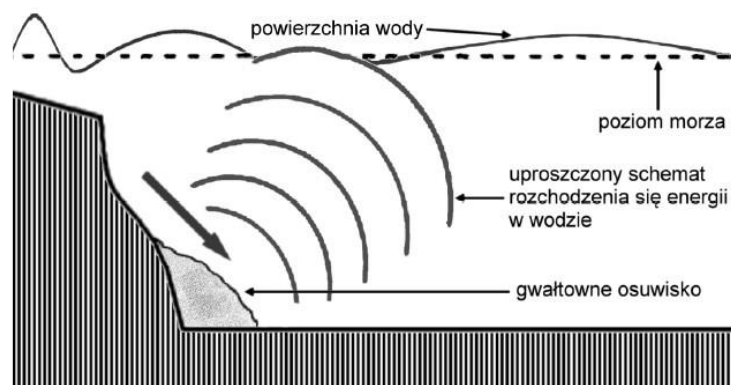
Zadanie 29. (0-1 pkt)

Ujemna temperatura przez prawie cały rok na wyspach Arktyki jest efektem oddziaływania głównie jednego czynnika klimatotwórczego – wskaż którego?

- A. Ukształtowanie powierzchni.
- B. Zróżnicowanie oświetlenia Ziemi.
- C. Prądy morskie.
- D. Odległość od mórz i oceanów.

Zadanie 30. (0-1 pkt)

Schemat przedstawia mechanizm powstawania jednego ze zjawisk zachodzących w dużych akwenach.

Źródło: http://d.wiadomosci24.pl/g2/a5/85/62/64529_1208529888_18ba_p.jpeg

Na rysunku przedstawiono mechanizm powstawania:

- A. pływów.
- B. sejszy.
- C. tsunami.
- D. upwellingu.

Zadanie 31. (0-1 pkt)

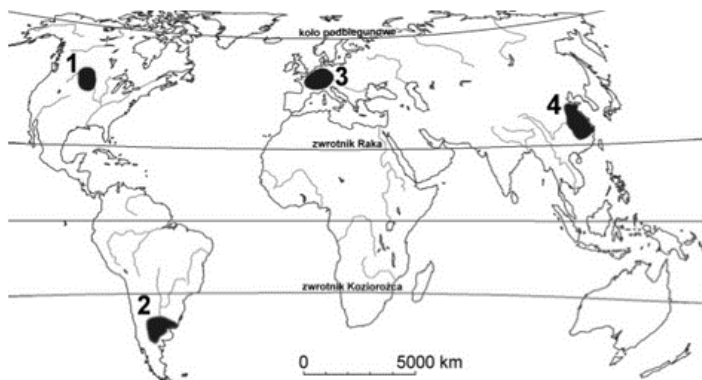
Katedra Świętego Wita (Świętych Wita, Waclawa i Wojciecha) wraz z całym centrum starego miasta, położonego na brzegach Wełtawy, została wpisana w 1992 r. na listę UNESCO. To uroczyste miasto znajduje się w kraju położonym w sąsiedztwie Polski i nazywa się:

- A. Praga.
- B. Bratysława.
- C. Drezno.
- D. Berlin.

Zadanie 32. (0-1 pkt)

Na mapie numerami 1 – 4 oznaczono obszary, na których prowadzona jest odmienna gospodarka rolna.

Na podstawie: Atlas geograficzny. Świat, Polska. Wrocław, 2004. s. 107, 117, 127; http://d-maps.com/carte.php?num_car=3273&lang=en [dostęp: 09.10.2014].

Obszar ten charakteryzuje się następującymi cechami gospodarki rolnej: wysokie plony, wysoki stopień mechanizacji, dominacja gospodarstw małych i średnich (do 50 ha).

Wskaż numer tego obszaru zaznaczonego na mapie.

- A. obszar numer 1.
- B. obszar numer 2.
- C. obszar numer 3.
- D. obszar numer 4.

Zadanie 33. (0-1 pkt)

Powierzchnia administracyjna Polski wynosi:

- A. 311 895 km².
- B. 312 696 km².
- C. 313 936 km².
- D. 322 719 km².

Zadanie 34. (0-1 pkt)

Wskaż opis, którego treść najlepiej charakteryzuje wydarzenia mające miejsce w permie na obszarze Polski.

- A. Początki życia, wybuchy wulkanów.
- B. Zimny klimat, zlodowacenia i osady polodowcowe.
- C. Gorący i suchy klimat, osady morskie.
- D. Rozwój ssaków, wielkie ruchy górotwórcze.

Zadanie 35. (0-1 pkt)

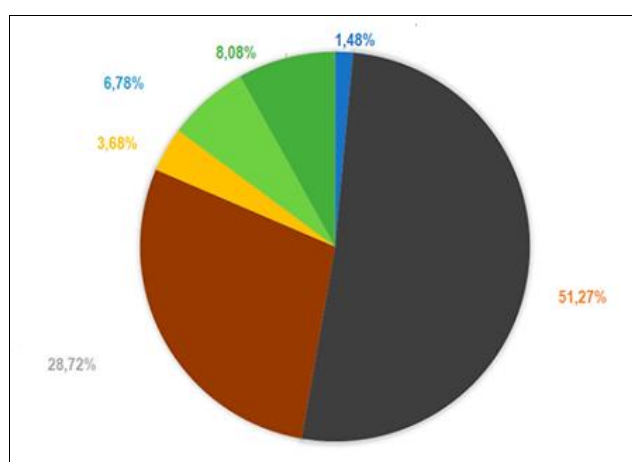
Jakie 2 typy wybrzeży zostały wymienione w kolejności w poniższym tekście.

Nad Morzem Bałtyckim ukształtowały się różne typy wybrzeży. W miejscach, gdzie morze styka się z wysoczyznami moreny dennej, utworzyły się wysokie, strome ściany brzegu morskiego. Polskie wybrzeże jest nieustannie wyrównywane. Prądy przybrzeżne i falowanie niszczą wybrzeże wysokie i transportują piaski i żwir, osadzając je na załamaniach linii brzegowej, tworząc półwyspy.

- A. mierzeja, klif.
- B. klif, fiord.
- C. fiord, mierzeja.
- D. klif, mierzeja.

Zadanie 36. (0-1 pkt)

Diagram ilustruje strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce we wrześniu 2022 r.

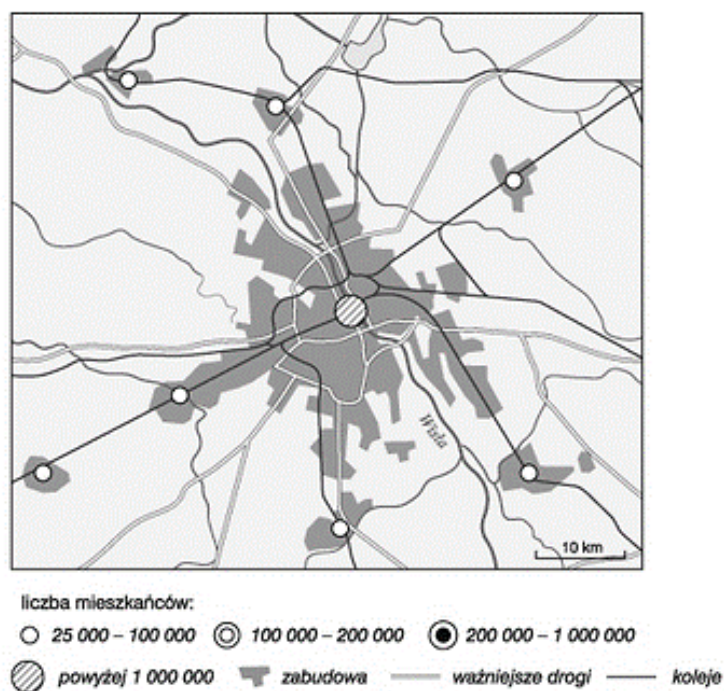
<https://www.rynekelektryczny.pl/produkcja-energii-elektrycznej-w-polsce/>

Udział 8,08% w bilansie energetycznym Polski dotyczy źródła energii jakim jest:

- A. gaz ziemny.
- B. wiatr.
- C. woda.
- D. węgiel brunatny.

Zadanie 37. (0-1 pkt)

Schemat przedstawia jeden z zespołów miejskich Polski.

Wskaż jaki rodzaj zespołu miejskiego prezentuje powyższy schemat oraz nazwę największego miasta tego zespołu.

- A. Konurbacja – Warszawa.
- B. Aglomeracja – Trójmiejska (Gdańsk).
- C. Konurbacja – Górnośląska (Katowice).
- D. Aglomeracja – Warszawa.

Zadanie 38. (0-1 pkt)

Skutkiem starzenia się społeczeństw Europy jest:

- A. model rodziny 2+1.
- B. wzrost liczby imigrantów.
- C. podwyższenie średniego wieku rodzenia dzieci.
- D. spadek znaczenia rodziny i chęci zawierania stałych związków.

Zadanie 39. (0-1 pkt)

Wskaż zestaw przedstawiający województwa o największym zalesieniu w Polsce.

- A. Mazowieckie, lubelskie, kujawsko-pomorskie.
- B. Lubuskie, podkarpackie, pomorskie.
- C. Podkarpackie, małopolskie, podlaskie.
- D. Warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, dolnośląskie.

Zadanie 40. (0-1 pkt)

Jakie zwierzę jest symbolem Drawieńskiego Parku Narodowego?

A. Bóbr

B. Wydra

C. Wilk

D. Żubr

BRUDNOPIS